Nr 1471

av herr Hermansson m. fl.
om överförande av hela energisektorn i offentlig ägo.

Den fortgående diskussionen om den framtida energiförsörjningen har ställt en rad allvarliga frågor och klargjort flera betydelsefulla fakta.

Till de erkända energipolitiska problemen hör konsekvenserna av knappheten på olja och de väntade stegringarna av oljepriset. Detta accentuerar behovet av att avancera inom bl. a. kärnkrafttekniken. Den dåliga råvaruhushållningen vid existerande kärnkraftproduktion liksom den erkända långsiktiga knappheten på uran gör behovet av förstärkt satsning och offentlig kontroll av energiproduktionen uppenbar.

Ett särskilt allvarligt avsnitt av energiproblematiken är dess maktpolitiska aspekt. Den som kontrollerar energikällorna, kontrollerar i framtiden en avgörande maktpolitisk grundfaktor. Det är mot denna bakgrund högst betänkligt, att regeringen hittills lämnat över så stor del av insyn, forskning och utvecklingsarbete inom energisektorns olika avsnitt åt multinationellt inriktade svenska storföretag eller amerikanska företag.

Vad som gör en samlande hand och en stor offentlig insyn nödvändig i fråga om energiproduktionen är också det nutida och framtida intresset av besparingar inom energisektorn. De stora kraftproducenterna – de privata, blandade, kommunala liksom Vattenfall – har alltför mycket fått låta sina expansions- och affärsintressen dominera kraftsektorn. En annan struktur är nödvändig som lösgör energisektorn från ensidigt producenttänkande. Ett första led häri utgör ett överförande av hela energisektorn i offentlig hand. I samband härmed bör fastslås att principen för energiproduktionen bör vara en hushållning med resurser, inte en maximering av försäljning från producenterna.

Undertecknade föreslår därför

att riksdagen hos regeringen begär överförande av hela energisektorn i offentlig hand och i sådana former att långsiktiga hushållningsaspekter kan bli vägledande och att forskning och utveckling kontrolleras av offentliga institutioner i Sverige.

Stockholm den 26 januari 1973

C.-H. HERMANSSON (vpk)

JÖRN SVENSSON (vpk)
i Malmö

NILS BERNDTSON (vpk)
i Linköping

GUSTAV LORENTZON (vpk)

PER ISRAELSSON (vpk)

LARS WERNER (vpk)
i Tyresö

EIVOR MARKLUND (vpk)